

Αθήνα, 11/12/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Στα Βαρδούσια όρη αδειοδότηση αιολικού πάρκου ενάντια στις αρνητικές γνωμοδοτήσεις των αρμόδιων Φορέων

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση ενός αιολικού πάρκου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στα Βαρδούσια, μια προστατευόμενη περιοχή Natura, απαιτεί προηγουμένως τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Βάσει αυτής της διαδικασίας, παρά την πληθώρα αρνητικών γνωμοδοτήσεων των αρμόδιων φορέων, η περιβαλλοντική έγκριση του έργου τελικά χορηγήθηκε από το ΠΕΣΠΑ. Ειδικότερα, το αιολικό πάρκο θα κατασκευαστεί στην περιοχή Γιδοβούνι, που ανήκει στο Εθνικό Πάρκο Παρνασσού και είναι Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου Natura, το οποίο προστατεύει την άγρια πανίδα και τους φυσικούς οικότοπους. Οι υπογραφές για την αδειοδότηση του έργου έπεσαν πρόσφατα από τους επικεφαλής των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας και Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας.

Το αιολικό πάρκο, που αδειοδοτήθηκε στα Βαρδούσια, περιλαμβάνει τρεις (3) ανεμογεννήτριες συνολικής ισχύος 11,7 MW, οι οποίες θα εγκατασταθούν σε έκταση 13.478 τ.μ. Κάθε ανεμογεννήτρια θα έχει ύψος 84 μέτρα. Για την εγκατάστασή τους απαιτούνται έργα οδοποιίας, που περιλαμβάνουν τη βελτίωση και διάνοιξη νέων οδών μήκους 11.319 μέτρων και πλάτους 5 μέτρων. Επιπροσθέτως, θα χρειαστεί διαμόρφωση πλατειών για τις ανεμογεννήτριες, με συνολική επιφάνεια 11.483 τ.μ., καθώς και εκσκαφές για τις βάσεις των θεμελίων, με διάμετρο 20 μέτρα και βάθος 2,5 μέτρα. Η διασύνδεση του έργου με το δίκτυο θα γίνει μέσω καλωδίου μέσης τάσης, που θα διασχίζει δασικές και αγροτικές οδούς για 19.900 μέτρα, καταλήγοντας στο Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης Διστόμου.

Η Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Θεσσαλίας και Στερεάς Ελλάδας, η Διεύθυνση Δασών Φωκίδας, δύο Δασαρχεία (Σπερχειάδας και Λιδωρικίου), ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ, οι Επιτροπές Περιβάλλοντος των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδας και Δυτικής Ελλάδας (λόγω της έκτασης του έργου στους δήμους Δωρίδας, Μακρακώμης και Ναυπακτίας), καθώς και περιβαλλοντικές οργανώσεις, εξέφρασαν ανησυχίες για την περιοχή, αναφέροντας ότι το έργο θα υλοποιηθεί σε εκτάσεις της αλπικής και ψευδαλπικής ζώνης, με κίνδυνο υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος λόγω της διάβρωσης των εδαφών, των ισχυρών κλίσεων και του μεγάλου μήκους των έργων οδοποιίας (11.319 μέτρα).

Επιπλέον, η κατασκευή και λειτουργία του έργου ενδέχεται να έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), καθώς ο κατακερματισμός των ενδιαιτημάτων και η όχληση από το έργο και τις συνοδευτικές οδικές κατασκευές θα μπορούσαν να μειώσουν τους πληθυσμούς ειδών.

Ειδικότερα, η αρνητική γνωμοδότηση των Φορέων επικεντρώθηκε στις σοβαρές ελλείψεις της μελέτης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ), η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της

Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) για έργα σε περιοχές Natura. Η ΕΟΑ πραγματοποιήθηκε εκτός της αναπαραγωγικής περιόδου των πουλιών (Μάρτιος-Ιούνιος), γεγονός που μειώνει την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων της. Παρά τις αντιρρήσεις, τον Ιούνιο του 2024 εκδόθηκε νέα θετική υπό όρους γνωμοδότηση από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας, ανοίγοντας το δρόμο για την αδειοδότηση του έργου.

Η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ) του έργου στα Βαρδούσια υποστηρίχθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος ως συμβατή με τη νομοθεσία, καθώς αναφέρεται ότι έγιναν εργασίες πεδίου κατά την περίοδο Μάρτιο-Ιούνιο 2023. Ωστόσο, ο ΟΦΥΠΕΚΑ είχε διαφωνήσει, δηλώνοντας ότι δεν πραγματοποιήθηκαν μελέτες πεδίου κατά αυτή την περίοδο. Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία αμφισβήτησε την αναφορά του αρμόδιου Υπουργείου, υποστηρίζοντας ότι δεν υπάρχουν στοιχεία εργασιών πεδίου στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο (ΗΠΜ), και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση επιβεβαίωσε ότι δεν υποβλήθηκαν νέα δεδομένα. Η θετική γνωμοδότηση του ΥΠΕΝ βασίζεται σε ανύπαρκτα στοιχεία, ενώ είναι σύνηθες φαινόμενο η γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ να αναιρείται χωρίς επαρκή τεκμηρίωση. Ως συνέπεια, η συνέχιση αδειοδότησης αιολικών πάρκων δίχως την ορθή εκτίμηση των επιπτώσεων στις περιοχές Natura, μπορεί να οδηγήσει σε νομικές συνέπειες για τη χώρα στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Εντέλει, παρά τις αρνητικές γνωμοδοτήσεις, το Περιφερειακό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ) ενέκρινε το έργο κατά πλειοψηφία, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση, όπως υποστηρίζουν περιβαλλοντικές οργανώσεις. Παρά τις αντιρρήσεις, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις εξέδωσαν την ΑΕΠΟ του έργου.

Να υπενθυμίσουμε ότι εκατοντάδες αιολικά πάρκα συνεχίζουν να αδειοδοτούνται και σήμερα με βάση το παρωχημένο και ανεπαρκές χωροταξικό σχέδιο των ΑΠΕ του 2008, ενώ είναι ενδεικτική η απουσία ευκρινούς νομοθετικού πλαισίου για την προστασία των περιοχών Natura. Βάσει των παραπάνω,

Επειδή, οι περιοχές στα όρη των Βαρδουσίων αποτελούν προστατευμένη περιοχή Natura,

Επειδή, οι περιοχές απειλούνται με σοβαρές περιβαλλοντικές καταστροφές και απειλή ειδών, όπως τα πτηνά,

Επειδή, το χωροταξικό σχέδιο για τις ΑΠΕ είναι ανεπαρκές και παρωχημένο,

Επειδή, υφίσταται νομοθετικό κενό για την αποτελεσματική προστασία των περιοχών Natura,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός,

1. Τι μέτρα θα λάβει για την ανανέωση του χωροταξικού σχεδίου για τις ΑΠΕ;
2. Τι μέτρα θα λάβει για την κάλυψη του νομοθετικού κενού όσον αφορά την αποτελεσματική προστασία των περιοχών Natura;
3. Για ποιο λόγο υποστηρίχθηκε η Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση (ΕΟΑ) στα Βαρδούσια, από τη στιγμή που καταρτίστηκε ελλιπώς και δίχως να έχει προηγηθεί έρευνα πεδίου κατά την περίοδο Μάρτιος-Ιούνιος 2023;

Ο ερωτών βουλευτής
Ευάγγελος Αποστολάκης

Συνυπογράφων βουλευτής
Σαρακιώτης Ιωάννης